

Isao Orishimo: Urbanization and environmental quality.

Kluwer, Boston 1982. XX, 180 s. 24 s. \$30.-.

Forringelse og nedslidning af miljøet foregår i takt med den voksende befolknings spredning ud over det åbne land med indgreb fra det offentlige (stat eller kommune) som følge. Dette overalt forekommende fænomen optræder i mange varianter, hvori også de forskellige arealbenyttelsesklasser indgår med forskellig vægt og værdi, ligesom problematikken forandrer sig, og planlægningen griber mere og mere om sig. Den tekstlige behandling af dette omfattende emne kan udmærket stå for sig selv og give anledning til megen eftertanke hos bygeografer og planlæggere, men så går forfatteren et skridt videre, idet han på basis af et stort datamateriale fremlægger en lang række modeller og korrelationsberegninger, der har til hensigt at vise, hvordan man skulle kunne forudsige sandsynlige resultater af de forskellige faser i udviklingen. Bevismagten i disse modeller kræver dog en ret omfattende dataindsamling og -behandling.

Viggo Hansen

Tropical savannas. Ed. by François Bourlière. (Ecosystems of the world, 13).

Elsevier, Amsterdam 1983. XII, 730 s. ill. 27 cm. Hfl. 465.-.

Dette meget omfangsrige værk omfatter 31 enkeltarbejder under det overordnede tema: savannen. Indenfor værkets overordnede opdeling: savannens fysiske omgivelser, vegetation og fauna, behandles i de enkelte kapitler udvalgte emner og temaer, specielt botaniske og zoologiske, fælles for savannen. Man kan nok diskutere hvorvidt det er rimeligt at betragte savannens karakteristika så generelle, at f.eks. afrikanske, amerikanske og asiatiske områder behandles under et. Fremstillingen er også en anelse forenklet i disse generelle afsnit – mere interessante er de mere »case study« betonedede kapitler, hvor det ikke er nødvendigt at holde sammen på savannebegrebet over flere kontinenter. I beskrivelsen af savannens økosystem er vægten overraskende lagt mindre på vegetation og mere på fauna; store dele af værket er rent zoologiske. Et par kapitler omhandler menneskets aktiviteter, de traditionelle savanneemner brænding og pastoralisme belyses, mens landbrug lidt beklageligt udelades. Sammenfattende kan man sige at værkets omfang og kolossale faktaindhold gør det til en meget anvendelig opslagskilde for

alt vedrørende biologiske aspekter af savannens økologi, specielt zoologi. Yderligere er størstedelen af bidragsyderne fra fransktalende områder – man vil således her få en sjælden lejlighed til indblik i forskningsresultater fra det frankophone Afrika.

Peter Strømgaard

Tropical rain forest ecosystems: structure and function. Ed. by F. B. Golley. (Ecosystems of the world, 14A).

Elsevier, Amsterdam 1983. XI, 381 s. ill. 27 cm. Pris ikke oplyst.

Denne udgivelse er første halvdel af to, omhandlende regnskovens økologi. Anden del, vol. 14B, vil behandle regnskovens »environment«, jordbundsforhold og biogeografi. I denne del behandles regnskovens struktur og funktion. Baseret på økosystembegrebet udviklet af Odum og hele skolen omkring University of Georgia fremstilles regnskovsøkosystemet her gennem en beskrivelse væsentligst af vegetationen. Struktur, vækst, produktivitet, biomasse, fysiologi samt energi- og stofstrømme beskrives i 22 velredigerede kapitler. Hele spektret belyses med afsluttende kapitler om landbrug, wildlife conservation og »ecodevelopment«. Værket sammenfatter på overskuelig måde de vegetationsmæssige aspekter af regnskovsøkosystemet – og har informationer og fakta som man ofte ellers må ud i specialartikler for at finde.

Peter Strømgaard

Gordon Wrigley: Tropical agriculture: the development of production. – 4. ed.

Longman London 1982. XV, 496 s. ill. 22 cm. £24.-.

Wrigley's bog er nu fremkommet i sin fjerde udgave, gennemrevideret og delvis omskrevet.

Især er afsnittet »Crop Culture« ændret. Der er indlagt meget nyt specielt om landbrugssystemer inspireret af Ruthenberg. Nyskrevet er også afsnittet om irrigation.

Ændringerne er et stort plus for bogen, som derved stadig er en af de bedste introduktioner til tropelandbrug, og dermed til landbrugsgeografi i troperne. Den kan anbefales.

Sofus Christiansen

Violette Rey: Besoin de terre des agriculteurs.

Economica, Paris 1982. 389 s. 24 cm. FRF. 89.-.

Dr. Rey tilhører kredsen omkring Prof. Bonnamour, der har tilført fransk land-

brugsgeografi så meget. Et nyt bidrag derfra har følgende krav på en betydelig interesse.

Det foreliggende arbejde er delt i tre. Den første part omhandler de mange forskellige behov for jord, franske landmænd har – trods relativt ringe befolkningstryk. Der arbejdes med de socio-økonomiske mekanismer, jordhungeren er affødt af. I anden del bearbejdes forholdene i departementet Cher med henblik på at påvise de regionale følger af den voksende brugsstørrelse: afvandringen fra landet og en kraftig kapitalakkumulation, der bliver et middel til at styre bedrifternes vækstforhold.

Det er et spændende emne, der meget velbelyst fremlægges i dr. Rey's bog, som nok burde have været publiceret på engelsk!

Sofus Christiansen

Willem C. Beets: Multiple cropping and tropical farming systems.

Gower, Aldershot 1982. XIV, 156 s. ill. 23 cm. £12.50.

Meget få bøger prøver detaljeret at beskrive tropiske landbrugssystemer; i geografisk litteratur finder systemerne oftest plads i forskellige oversigter og typologier. Forfatteren behandler her multiple cropping – forskellige typer beskrives koncist og både agro-tekniske, agro-økologiske, biologiske og plantefysiologiske aspekter beskrives inspirerende i korte, veltillægtede afsnit. mange af figurerne og tabelerne er fra andre kilder, men udmærker sig ved at være velvalgte, informative og yderst pædagogisk-illustrativt udformede. Bogen indeholder en del informationer som hidtil kun har været offentliggjort internt i årsrapporter fra forskellige tropiske forsøgsstationer: IIRI, IITA etc. – alene af den grund er bogens fremkomst af interesse. Man må håbe at tidligere udgivne tropiske landbrugstypologier nu efterfølges af tilsvarende detaljerede beskrivelser af de enkelte systemer.

Peter Strømgaard

E. A. Weiss: Oilseed crops.

Longman, London 1983. X, 660 s. ill. 23 cm. £35.-.

Dette bind om olieplanter indgår i forlagets lange række af værker om tropisk landbrug, ialt 15. Her behandles et dusin planter efter et fastlagt skema omfattende deres krav til klima, jordbund, gødning, vanding o.s.v. samt afgrødernes sikring mod skadedyr og sygdomme. Den omhyggelige beskrivelse af de enkelte produkter på hver 50-60 sider suppleres med indle-